

تهران - جارپرس - چند روز دیگر اجلاس سالانه مجمع عمومی سازمان ملل در نیویورک برگزار میشود. ایران این فرصت را دارد در صورت تمایل در این اجلاس شرکت و سخنرانی کند. روحانی در همه اجلاسها در این پنج سال شرکت کرده است. این بار اما این اجلاس یک شرایط ویژه دارد.

محمدعلی وکیلی در یادداشتی در روزنامه ابتکار نوشت: آمریکا در این اجلاس، ریاست دوره‌های شورای امنیت سازمان ملل را بر عهده دارد. این شرایط ویژه باعث شده که عده‌های پیرامون شرکت کردن ایران در این اجلاس، تردید ایجاد کنند.

به نظر من فرض شرکت از فرایض بنیادین دیپلماسی در جهان جدید است؛ لذا برای شرکت نکردن باید استدلالی مکفی ارائه شود وگرنه فرض بر شرکت کردن باید باشد. (از همین رو است که کسانی که میگویند «رفتن» چه دستاوردی دارد، نمیتوانند با این موضع از «نرفتن» دفاع کنند بلکه باید توضیح دهند «نرفتن» چه دستاوردی دارد).

اما به هر روی به گمانم به دلایل زیر باید برای شرکت در این اجلاس با عزمی مضاعف تصمیم مثبت گرفت و روحانی به نیویورک برود.

1- ترامپ در داخل کشورش سخت تحت فشار است. چیزی که به نام «دستاورد» در کرنا میگرد اکنون برای مردم آمریکا روشن شده که تنها صدای طبلی توخالی بوده است. کره شمالی بهرغم انعطافی که نشان داد هنوز مناسباتش با آمریکا بر همان طریقت تهدید میچرخد.

شرکای آمریکا در جهان دچار تردید جدی شده‌اند چندان که اکنون آمریکا شرایطی برای ایجاد هیچ اجماع جهانی را ندارد. دلار هیچگاه اینگونه در معرض تهدید نبوده است. صراحتاً روسیه، اروپا و چین از سناریوهایی برای جایگزینی دلار در مناسبات مالی خود سخن میگویند. حضور فعالانه ایران و ایراد سخنرانی هنجارمند به طوری که تحسین حضار را برانگیزد، فشار داخلی بر ترامپ را افزایش میدهد. بسیاری در داخل کشور آمریکا معتقدند شکستهای ترامپ محصول استراتژی ترامپی مبنی بر تغییر رفتار با شرکای استراتژیک آمریکا است. مهندسی صحن اجلاس با یک سخنرانی حساب شده، پیامدهای این «تغییر» را بیشتر به رخ میکشد! لذا فشار داخلی بر ترامپ افزایش مییابد و تصمیم برای او سختتر و هزینہبرتر خواهد شد.

2- سالهاست که ما تصمیم گرفته‌ایم که از طریق دیپلماسی و گفتوگو مسائل خود را حل کنیم و عنصری مسئول و هنجارپذیر در جهان شناخته شویم. تصمیمی که در برجام متبلور شد. ما در میانه اجرای راهبرد احترام به قواعد بینالمللی و وفاداری به دیپلماسی هستیم. حتی رفتار ما در واکنش به خروج آمریکا از برجام، در ادامه همین راهبرد است. شرکت در این اجلاس نیز در ادامه همین راهبرد معناپذیر و قابل دفاع است. در میانه راه، تغییر راهبرد کاری معقول به حساب نمیآید و هزینہهای غیر ضروری بر ما تحمیل میکند.

3- ما میتوانیم به جهان یادآور شویم که به چه منظور این همه پول و زمان صرف این جلسات میکنند؟ بگوییم که چه کسی قواعد بینالمللی را زیر پا میگذارد. بگوییم که اگر امروز چیزی را تصویب میکنند مطمئن نباشند فردا ترامپ به امضای خود پایبند میماند.

ما زبان دیپلماسی را انتخاب کرده‌ایم، نمیتوانیم زمین آن را خالی بگذاریم. تا اینجا کار، عنصر نامسئول و قانونشکن و هنجارگریز ترامپ بوده. نباید گذاشت حواسها از این قضاوت عمومی پیرامون ترامپ، به سمت شرکت نکردن ما بچرخد!

منبع: روزنامه ابتکار، 1397.6.24

